
Grozījumi:

23.05.1996. likums / LV, 94 (579), 31.05.1996. / Stājas spēkā 01.06.1996.
24.03.1997. likums / LV, 93 (808), 10.04.1997. / Stājas spēkā 24.04.1997.
18.06.1997. likums / LV, 167/168 (882/883), 01.07.1997. / Stājas spēkā 15.07.1997.
11.11.1999. likums / LV, 397/398 (1857/1858), 01.12.1999. / Stājas spēkā 01.01.2000.
11.05.2000. likums / LV, 197/200 (2108/2111), 01.06.2000. / Stājas spēkā 01.07.2000.
22.03.2001. likums / LV, 56 (2443), 06.04.2001. / Stājas spēkā 20.04.2001.
10.05.2001. likums / LV, 77 (2464), 18.05.2001. / Stājas spēkā 01.06.2001.
24.10.2002. likums / LV, 165 (2740), 13.11.2002. / Stājas spēkā 27.11.2002.
19.06.2003. likums / LV, 103 (2868), 10.07.2003. / Stājas spēkā 24.07.2003.
23.10.2003. likums / LV, 156 (2921), 06.11.2003. / Stājas spēkā 01.12.2003.
30.10.2003. likums / LV, 159 (2924), 12.11.2003. / Stājas spēkā 01.01.2004.
22.06.2005. likums / LV, 104 (3262), 06.07.2005. / Stājas spēkā 20.07.2005.
03.11.2005. likums / LV, 181 (3339), 11.11.2005. / Stājas spēkā 25.11.2005.
01.12.2009. likums / LV, 194 (4180), 10.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
06.05.2010. likums / LV, 76 (4268), 14.05.2010. / Stājas spēkā 28.05.2010.
12.07.2010. likums / LV, 118 (4310), 28.07.2010. / Stājas spēkā 11.08.2010.
16.12.2010. likums / LV, 205 (4397), 29.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
12.09.2013. likums / LV, 191 (4997), 01.10.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
06.11.2013. likums / LV, 232 (5038), 27.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
23.11.2016. likums / LV, 241 (5813), 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Likums par ostām

Pirmā nodaļa VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants. Likuma darbība

Šis likums reglamentē ostu darbības principus un pārvaldes kārtību.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

2. pants. Ostas jēdziens

Osta ir ar robežām noteikta Latvijas sauszemes teritorijas daļa, ieskaitot mākslīgi izveidotos uzbērumus, un iekšējo ūdeņu daļa, ieskaitot iekšējos un ārējos reidus un kuģuceļus ostas pieejā, kas iekārtoti kuģu un pasažieru apkalpošanai, kravas, transporta un ekspedīciju operāciju veikšanai un citai saimnieciskai darbībai. Ostas izmantošanu aizsardzības vajadzībām reglamentē Ministru kabineta noteikumi un attiecīgās ostas noteikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997. likumu, kas stājas spēkā 24.04.1997.)

3. pants. Ostas robežu noteikšana

Ostas robežas, iekļaujot tajās teritorijas, kuras, ņemot vērā ģeogrāfisko stāvokli, varētu izmantot ostas perspektīvai attīstībai, tai skaitā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslas platības, nosaka Ministru kabinets pēc attiecīgās pašvaldības, ostas pārvaldes un valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja ieteikuma.

(11.05.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

4. pants. Nekustamais īpašums ostā

(1) Ostas teritorijas sauszemes daļa (turpmāk — ostas zeme) var būt valsts, pašvaldības vai citas juridiskās vai fiziskās personas īpašums.

(2) Ostas iekšējo ūdeņu daļa (turpmāk — akvatorija) ir valsts īpašums.

(3) Valsts zemi un akvatoriju nodod valdījumā attiecīgās ostas pārvaldei, izņemot to valsts zemi, uz kuras izvietota valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma josla, kuru nodod valdījumā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam. Valsts zemi nodod valdījumā satiksmes ministrs. Pašvaldības zemi nodod valdījumā ar attiecīgās pilsētas domes vai pagasta padomes lēmumu.

(4) Ostas kopējās hidrotehniskās būves (moli, straumes regulēšanas dambji, vīļglauži, krasta nostiprinājumi), kuģuaceļi Rīgas, Liepājas un Ventspils ostās ir valsts vai pašvaldības īpašums, kas atrodas attiecīgās ostas pārvaldes valdījumā. Navigācijas iekārtas un ierīces visās ostās ir ostas pārvaldes valdījumā. Piestātnes Rīgas, Liepājas un Ventspils ostās var būt arī citu juridisko un fizisko personu īpašums. Citās ostās kopējās hidrotehniskās būves un piestātnes var būt valsts vai pašvaldības, kā arī citu juridisko vai fizisko personu īpašums.

(5) Ostas pārvalde valstij vai pašvaldībai piederošo zemi var izīrēt vai iznomāt, vai apgrūtināt to ar servitūtiem ēku un būvju, virszemes un pazemes komunikāciju celtniecībai vai citas saimnieciskās darbības veikšanai, it sevišķi attiecībā uz lietojuma vai būvlietojuma tiesībām. Ostas pārvalde šajos darījumos rīkojas zemes īpašnieku vārdā. Ostas pārvalde ir tiesīga uz tai valdījumā nodotās valstij vai pašvaldībai piederošās zemes celt ostas darbībai nepieciešamās ēkas (būves) kā patstāvīgus īpašuma objektus, bet gadījumos, kad ostas pārvalde ir atvasināta publisko tiesību juridiskā persona, tā šos īpašuma objektus reģistrē zemesgrāmatā uz sava vārda. Tādas pašas tiesības ostas pārvaldei ir arī attiecībā uz citu juridisko vai fizisko personu zemi, uz kuru tā nodibinājusi personālservitūtu, ievērojot šā panta septītās daļas noteikumus.

(6) Ostas zemes un cita nekustamā īpašuma nomas un īres līgumu, kā arī ostas pārvaldei vai ar ostas pārvaldes starpniecību citām juridiskajām vai fiziskajām personām nodibināto servitūtu tiesību termiņš nedrīkst pārsniegt 45 gadus, izņemot gadījumu, ja ostā plānoto un plānotajā termiņā ieguldīto investīciju apjoms pārsniedz 70 miljonus *euro*. Ostas zemes un cita nekustamā īpašuma nomas maksas apmēru katrā ostā nosaka ostas valde.

(7) Ostas pārvaldei ir tiesības citām juridiskajām vai fiziskajām personām piederošo ostas zemi uz līguma pamata vai piespiedu kārtā, pamatojoties uz šo likumu, apgrūtināt ar sev nepieciešamo Civillikumā paredzēto servitūtu. Līguma pamatnoteikumus, piespiedu apgrūtināšanas kārtību un atlīdzību reglamentē Ministru kabineta noteikumi. Ostas zemi vai citu nekustamo īpašumu var arī atsavināt likumā "Par nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanu valsts un sabiedriskajām vajadzībām" noteiktajā kārtībā.

(8) (Izslēgta ar 11.05.2000. likumu.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.05.2000., 22.03.2001., 23.10.2003., 03.11.2005., 12.07.2010. un 12.09.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

Otrā nodaļa OSTAS PĀRVALDE

5. pants. Ostu darbību reglamentējošie dokumenti

Ostas darbojas, pamatojoties uz likumiem, Latvijas Republikas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem, Ministru kabineta izdotajiem aktiem, attiecīgās ostas pārvaldes nolikumu un ostas noteikumiem.

6. pants. Ostas noteikumi

(1) Ostas noteikumu projektu izstrādā ostas pārvalde, un pēc saskaņošanas ar Satiksmes ministriju attiecīgā pašvaldības dome izdod tos saistošo noteikumu veidā. Ostas noteikumos jānorāda:

- 1) apstiprinātās ostas zemes un akvatorijas robežas;
- 2) kuģu pieņemšanas tehniskās iespējas sadalījumā pa ostas rajoniem (piestātnēm);
- 3) noteikumi par kuģu satiksmi akvatorijā — kārtība, kādā sniedzama informācija par kuģu ienākšanu ostā un izešanu no ostas, noformējami dokumenti, izmantojama sakaru sistēma, noteikumi attiecībā uz loču pakalpojumiem, kustības ātrumu, manevrēšanas rajoniem;
- 4) kuģu stāvēšanas noteikumi — stāvietu koordinātas reidā, pietauvošanās un attauvošanās kārtība, kuģu apsardze ostā, stāvēšanas laikā veicamo remontdarbu kārtība, kravas operāciju noteikumi;
- 5) vides aizsardzības noteikumi ostā;
- 6) ostas padziļināšanai izvirzāmās prasības;
- 7) ostas drošības uzraudzības pamatprincipi;
- 8) muitas, robežapsardzības, sanitārais, ugunsdrošības režīms ostā;
- 9) atbildība par ostas noteikumu pārkāpšanu;
- 10) ostā ņemamās maksas;
- 11) citas ostas darbību reglamentējošās normas.

(2) Ostas noteikumi ir obligāti visām juridiskajām un fiziskajām personām, kuras darbojas vai uzturas ostā, un to izpildi pārrauga ostas pārvalde.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999., 11.05.2000., 22.06.2005. un 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

7. pants. Ostas pārvaldes funkcijas

(1) Ostas pārvalde ir publisko tiesību subjekts, kuru izveido attiecīgās pilsētas vai novada dome un kura šajā likumā noteiktajos ietvaros ir Ministru kabineta pārraudzībā. Turklāt Rīgas ostas pārvalde un Ventspils ostas pārvalde ir atvasināta publisko tiesību juridiskā persona, kuras nolikumu apstiprina Ministru kabinets. Citu ostu pārvalžu nolikumus apstiprina attiecīgā pašvaldība saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu paraugnolikumu. Liepājas ostas pārvaldi nosaka Liepājas speciālās ekonomiskās zonas likums.

(2) Ostas pārvaldīšanu nodrošina ostas pārvalde, kura kā publisko tiesību subjekts veic šādas valsts pārvaldes funkcijas:

- 1) nosaka ostas maksu un tarifu robežlīmeņus šā likuma 15.pantā minētajiem pakalpojumiem;
- 2) *(izslēgts ar 06.11.2013. likumu);*
- 3) nosaka apsardzes un caurlaižu režīmu ostā;
- 4) savas kompetences ietvaros kontrolē ostas noteikumu ievērošanu;
- 5) savas kompetences ietvaros kontrolē ostas komercsabiedrību darbības atbilstību likumiem, Ministru kabineta normatīvajiem aktiem un attiecīgās ostas pārvaldes nolikumam;
- 6) kontrolē ostas teritorijas aizsardzību pret piesārņojumu, nodrošina ostas teritorijā radušos piesārņojuma seku likvidēšanu, piedalās piesārņojuma seku likvidēšanā jūrā, organizē kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanu, kā arī izstrādā kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu ostās. Ministru kabinets nosaka kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas kārtību un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrādes kārtību;

7) nodrošina ziemas navigāciju ostā;

8) nosaka Starptautiskā kuģu un ostu iekārtu aizsardzības kodeksa (ISPS) prasību izpildi ostā un kontrolē ostas teritorijā izvietoto organizāciju darbību atbilstoši ostu iekārtu aizsardzības plāniem;

9) pieņem lēmumu par atļauju uzsākt paredzēto darbību ostas teritorijā atbilstoši likumam "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".

(3) Ostas pārvalde privāto tiesību jomā veic šādas funkcijas:

1) izstrādā ostas attīstības programmas projektu atbilstoši apstiprinātai Latvijas ostu attīstības koncepcijai un attiecīgās pašvaldības attīstības programmai un teritorijas plānojumam;

2) nodrošina Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomē akceptētās ostas attīstības programmas realizāciju;

3) apsaimnieko īpašumā esošo vai valdījumā nodoto īpašumu — hidrotehniskās būves, pietātnes, kuģuceļus, navigācijas iekārtas un ierīces ostā, akvatoriju un navigācijas ierīces Satiksmes ministrijas noteiktajos apsaimniekošanas rajonos, kā arī ar ostas darbību saistīto infrastruktūru;

4) izstrādā un apstiprina ostas pārvaldes nolikumā noteiktajā kārtībā finanšu līdzekļu izlietojuma tāmes projektu nākamajam kalendārajam gadam un turpmākajiem pieciem gadiem un, ja nepieciešams, precizējumus iepriekšējā gadā iesniegtajā perspektīvajā finanšu līdzekļu izlietojuma tāmē;

5) organizē ostas izbūvi un ar ostas darbību saistītās infrastruktūras izbūvi ostas teritorijā atbilstoši ostas attīstības programmai;

6) veic ostas pakalpojumu pieprasījuma un piedāvājuma izpēti;

7) slēdz līgumus ar komercsabiedrībām par to darbību ostā, lai nodrošinātu un pilnveidotu ostas pakalpojumu kompleksu atbilstoši ostas pārvaldes nolikumam un ostas attīstības programmai;

8) savu pilnvaru ietvaros rīkojas ar ostas zemi un uz tās esošajiem valdījumā nodotajiem valsts vai pašvaldības īpašuma objektiem;

9) nodrošina tās īpašumā esošās vai valdījumā nodotās infrastruktūras uzturēšanu un attīstību, kā arī piedalās ar ostas darbību saistītās infrastruktūras attīstīšanā;

10) nodrošina ostas maksas un nomas (īres) maksas iekasēšanu.

(4) Privātajās ostās pārvaldes kārtību nosaka ostas īpašnieks, bet kuģošanas drošība tiek nodrošināta šā likuma piektajā nodaļā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.11.1999., 11.05.2000., 22.03.2001., 19.06.2003., 23.10.2003., 30.10.2003., 22.06.2005., 12.07.2010. un 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

8.pants. Ostas pārvalde un tās struktūra

(1) Ostas pārvaldes struktūru, ostas valdes un ostas pārvaldnieka tiesības un pienākumus nosaka ostas pārvaldes nolikums.

(2) Ostas pārvaldes sastāvā ir ostas valde, kas ir augstākā lēmējinstītūcija, un tai pakļauts izpildaparāts, kuru vada ostas pārvaldnieks.

(3) Rīgas ostas valdē un Ventspils ostas valdē katrā ir astoņi valdes locekļi: četri attiecīgās pašvaldības pārstāvji, kurus amatā ieceļ un no amata atbrīvo ar attiecīgās pilsētas domes lēmumu, un četri — ekonomikas ministra, finanšu ministra, satiksmes ministra un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra izvirzīti pārstāvji, kurus amatā ieceļ un no amata atbrīvo Ministru kabinets. Rīgas ostas valde un Ventspils ostas valde ir lemttiesīgas, ja to sēdēs piedalās ne mazāk kā seši valdes locekļi, un lēmumu pieņem, ja par to nobalso ne mazāk kā pieci valdes locekļi. Mazo ostu valdes tiek ieceltas saskaņā ar šā likuma 26.pantu.

(4) Rīgas ostas valdes un Ventspils ostas valdes locekļi, atklāti balsojot, no sava vīdus ieceļ valdes priekšsēdētāju.

(5) Ostas pārvaldnieku ieceļ ostas valde.

(6) Ostas valdes locekļa atlīdzību nosaka atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.05.2000., 22.03.2001., 19.06.2003., 23.10.2003., 01.12.2009., 12.07.2010. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

9. pants. Ierobežojumi ostas valdes locekļiem

Ostas valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu komercdarbības, ienākumu gūšanas un amatu savienošanas ierobežojumus, kā arī citus ierobežojumus un pienākumus nosaka likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā".

(22.06.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

10. pants. Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome

(1) Valsts politiku ostu attīstībā un visu ostu darbību koordinē Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome.

(2) Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes sastāvā ir:

padomes priekšsēdētājs — Ministru prezidents; padomes locekļi:

satiksmes ministrs un divi Satiksmes ministrijas pārstāvji;

Rīgas domes priekšsēdētājs;

Liepājas domes priekšsēdētājs;

Ventspils domes priekšsēdētājs;

Rīgas, Liepājas un Ventspils ostu pārvaldnieki;

citu Latvijas ostu pārstāvis, kuru ieteikusi Latvijas Mazo ostu asociācija;

Latvijas Jūras administrācijas valdes priekšsēdētājs;

Latvijas Attīstības aģentūras pārstāvis;

finanšu ministrs;

ekonomikas ministrs;

iekšlietu ministrs;

vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs;

zemkopības ministrs;

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs;

Jūrmieciņas savienības pārstāvis;

Aizsardzības ministrijas pārstāvis;

Latvijas Ostu asociācijas pārstāvis.

(3) Pārstāvji Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomē tiek deleģēti ar attiecīgās institūcijas vadītāja lēmumu un par to tiek informēts Ministru prezidents.

(4) Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes nolikumu apstiprina Ministru prezidents.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.06.1997., 11.05.2000., 19.06.2003., 22.06.2005., 03.11.2005., 12.07.2010. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

11.pants. Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes galvenie uzdevumi

Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes galvenie uzdevumi ir šādi:

- 1) izvērtēt politikas plānošanas dokumentus un normatīvo aktu projektus, kas ietekmē Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora attīstību, un sniegt atzinumu par tiem;
- 2) izvirzīt priekšlikumus Latvijas ārpolitiskajām aktivitātēm, kas vērstas uz Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora attīstības veicināšanu;
- 3) sekmēt un atbalstīt Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora atpazīstamību starptautiskā biznesa vidē un atbalstīt Latvijas ostu daļību starptautiskās izstādēs un konferencēs;
- 4) sniegt atzinumu par priekšlikumiem atsavināt nekustamo īpašumu ostās valsts vai sabiedriskajām vajadzībām;
- 5) apstiprināt ostu attīstības fonda līdzekļu izlietojumu;
- 6) veicināt Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora attīstību, koordinējot iesaistīto pušu sadarbību un risinot kopējas aktuālas problēmas.
(12.07.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

Trešā nodaļa OSTAS PĀRVALDES FINANŠU LĪDZEKĻI

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2003. likumu, kas stājas spēkā 24.07.2003.)

12. pants. Finanšu līdzekļu avoti

(1) Ostas pārvaldes finanšu līdzekļus veido:

- 1) atskaitījumi no ostas maksām;
- 2) zemes nomas maksa;
- 3) nomas (īres) maksa par ostas pārvaldes īpašumā esošo vai valdījumā nodoto nekustamo īpašumu iznomāšanu (izīrēšanu);
- 4) investīcijas;
- 5) maksa par ostas pārvaldes sniegtajiem pakalpojumiem;
- 6) dāvinājumi (ziedojumi);
- 7) dotācija no pašvaldības budžeta, ja ostas pārvalde ir pašvaldības iestāde un attiecīgā pašvaldība šādu dotāciju ir paredzējusi savā budžetā.

(2) Ostas pārvaldes finanšu līdzekļus var izmantot tikai ostas un tās infrastruktūras apsaimniekošanai un attīstīšanai, kā arī šā likuma 7.pantā noteikto funkciju izpildei. Ostas pārvaldes finanšu līdzekļus drīkst dāvināt (ziedot) valstij, ieskaitot tos valsts budžetā. Ministru kabinets lemj par dāvināto (ziedoto) finanšu līdzekļu izmantošanu. Šīs tiesības Ministru kabinets drīkst izmantot ar nosacījumu, ka Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija triju darba dienu laikā no attiecīgās Ministru kabineta sniegtās informācijas saņemšanas brīža izskata to un neiebilst pret konkrētā dāvinājuma (ziedojuma) izmantošanu.

(3) Ostas pārvalde nedrīkst ar saviem finanšu līdzekļiem piedalīties komercsabiedrību darbībā ārpus ostas teritorijas.

(4) Ostas pārvalde kārtos saimnieciskas darbības un finanšu operāciju uzskaiti saskaņā ar likumu "Par grāmatvedību" un iesniedz pārskatus saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999., 11.05.2000., 22.03.2001., 19.06.2003., 06.05.2010., 12.07.2010. un 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

Ceturrtā nodaļa

OSTAS MAKSAS, TO SADALĪJUMS UN MAKSA PAR PAKALPOJUMIEM

(Nodaļas nosaukums 11.05.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

13. pants. Ostas maksas

(1) Latvijas ostās var noteikt šādas ostas maksas:

- 1) tonnāžas maksu;
- 2) kanāla maksu;
- 3) sanitāro maksu;
- 4) mazo kuģu maksu;
- 5) enkura maksu;
- 6) ledus maksu;
- 7) piestātnes maksu;
- 8) kravas maksu;
- 9) loču maksu;
- 10) pasažieru maksu.

(2) Ostas pārvalde var apvienot ostas maksas, ievērojot šā likuma 14.pantā minētos nosacījumus.

(3) Ostas maksas un tarifus nosaka ostas pārvalde un publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Ostas maksas paaugstinājumi stājas spēkā četrdesmit piecas dienas pēc to publicēšanas.

(4) No ārvalstu karakuģiem netiek iekasētas ostas maksas, izņemot ledus maksu, loču maksu un sanitāro maksu, ja tiek izmantoti attiecīgie pakalpojumi.

(11.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.03.2001. un 10.05.2001. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2001.)

14. pants. Ostas maksu sadalījums

(1) Ostās iekasēto tonnāžas, kanāla, mazo kuģu, enkura, ledus, kravas, loču maksu, kā arī piestātnes, pasažieru un sanitāro maksu saņem ostas pārvalde.

(2) Desmit procenti no tonnāžas, kanāla, mazo kuģu, enkura un kravas maksas tiek ieskaitīti pašvaldības speciālajā budžetā un izmantojami ar ostas darbību saistītās infrastruktūras attīstībai.

(2¹) (Izslēgta ar 23.11.2016. likumu)

(3) 2001.gadā trīs procenti no visām ostas maksām tiek ieskaitīti ostu attīstības fondā un izlietojami atbilstoši ostu

attīstības fonda nolikumam.

(4) 2002.gadā 1,5 procenti no ostas maksām tiek ieskaitīti ostu attīstības fondā un izlietojami mazo ostu attīstībai.
(11.11.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000., 22.03.2001., 06.11.2013. un 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

15. pants. Maksa par pakalpojumiem

(1) Ostas pārvalde apstiprina šādus tarifu robežlīmeņus šādiem pakalpojumiem, ko sniedz ostā:

- 1) maksu par tauvošanas darbu izpildi;
- 2) maksu par dzeramā ūdens piegādi;
- 3) maksu par atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanu;
- 4) maksu par ostas velkoņu un citu peldošo līdzekļu izmantošanu;
- 5) maksu par ugunsdzēsēju pakalpojumiem.

(2) Ostas maksas pakalpojumu tarifu robežlīmeņi stājas spēkā četrdesmit piecas dienas pēc to publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

(3) Latvijas ostās tiek noteikta maksa par navigācijas pakalpojumiem. To iekasē Latvijas Jūras administrācija. Maksas apmēru un iekasēšanas kārtību regulē tie Ministru kabineta noteikumi, kuri nosaka Latvijas Jūras administrācijas valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros sniegto maksas pakalpojumu cenrādi.

(4) *(Izslēgta ar 12.07.2010. likumu)*

(5) *(Izslēgta ar 12.07.2010. likumu)*

(6) Ostas pārvalde norēķinās ar pakalpojumu sniedzējiem, kuri pieņem no kuģiem atkritumus un piesārņotos ūdeņus, saskaņā ar ostas pārvaldes un pakalpojumu sniedzēja savstarpēju vienošanos par attiecīgo pakalpojumu tarifiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.11.1999., 11.05.2000., 22.03.2001., 19.06.2003. un 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

15.¹ pants. Valsts nodeva

(Izslēgts ar 23.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 01.12.2003.)

Piektā nodaļa KUĢOŠANA OSTĀ

(Nodaļas nosaukums 11.05.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

16. pants. Kuģošana un tās kontrole

(1) Kuģu satiksmes operatīvo vadību ostā un ostas pievedceļos, kā arī kuģošanas drošības kontroli ostā nodrošina ostas kapteinis.

(2) Ostas kapteiņa dienesta darbiniekus, kuri saistīti ar kuģošanas drošību, pieņem darbā ostas pārvaldē pēc attiecīgas sertificēšanas Latvijas Jūras administrācijā.

(11.05.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

17. pants. Ostas kapteinis

(1) Ostas kapteiņa funkcijas, tiesības un pienākumus nosaka Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums, šis likums un citi normatīvie akti.

(2) Ostas kapteiņa rīkojumi, kas saistīti ar kuģošanas drošības pasākumiem, tai skaitā ar ziemas navigācijas kārtību ledus apstākļos, ir obligāti visiem kuģiem, organizācijām, komercsabiedrībām, kā arī citām juridiskajām un fiziskajām personām. Šajā daļā minēto rīkojumu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur to izpildi.

(3) *(Izslēgta ar 24.10.2002. likumu)*

(4) Kuģa arestu veic saskaņā ar Jūras kodeksu.

(5) Izdevumus, kas rodas, ja ostas kapteinis realizē šajā pantā paredzētās tiesības, sedz kuģa īpašnieks.

(11.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 22.06.2005. un 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

Sestā nodaļa KOMERCDARBĪBA OSTĀ

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.06.2005. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

18. pants. Komercdarbības noteikumi ostā

(1) Komercdarbība ostā notiek saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, ostas noteikumiem un pamatojoties uz ostas pārvaldes un attiecīgā komersanta noslēgto līgumu. Ostas pārvalde, slēdzot līgumus par komercdarbību ostā, ievēro priekšnoteikumu, ka komercsabiedrības dibinātājiem un dalībniekiem jābūt ar labu reputāciju un stabilu finansiālo stāvokli.

(2) Komercsabiedrības, kas ostas teritorijā veic komercdarbību, kuras pamatvirziens ir kuģu remonts vai kuģu būve, var saņemt uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaides likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000., 24.10.2002., 23.10.2003., 22.06.2005. un 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

19. pants. Saimnieciskās darbības ierobežojumi

(1) Ostas pārvaldes iznomāto zemi nodot tālāk apakšnomā drīkst vienīgi ar attiecīgās ostas pārvaldes atļauju.

(2) Juridisko un fizisko personu darbība ostā, ieskaitot jebkurus zemūdens darbus, drīkst notikt tikai ar attiecīgās ostas pārvaldes atļauju un tās kontrolē.

(3) Nogrimušas mantas izcelšanai, padziļināšanas, celtniecības, ūdenslīdzēju un citu darbu veikšanai ostas akvatorijā nepieciešama ostas kapteiņa atļauja.

(4) Pirmpirkuma tiesības uz zemi un citu nekustamo īpašumu ostas teritorijā neatkarīgi no tā piederības ir pašvaldībai ostas pārvaldes personā. Rīgas ostas teritorijā pirmpirkuma tiesības uz zemi un citu nekustamo īpašumu kā atvasinātai publisko tiesību juridiskajai personai ir Rīgas ostas pārvaldei. Šādā gadījumā iegūtais nekustamais īpašums ir ostas pārvaldes manta. Ostas pārvaldei aizliegts valdījumā nodoto ostas zemi un citu tās valdījumā nodoto nekustamo īpašumu pārdot, mainīt, dāvināt vai citādi atsavināt, izņemot gadījumus, kas paredzēti šā panta septītajā daļā.

(5) Zemes īpašuma tiesību atjaunošanas ierobežojumi, kas noteikti likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.pantā, nav attiecināmi uz to zemi, kura tika iekļauta Rīgas ostas teritorijā pēc 1994.gada 20.aprīļa un Ventspils ostas teritorijā — pēc 1995.gada 4.maija. Bijušajam zemes īpašniekam, kuram 1940.gada 21.jūlijā piederēja zeme pašreizējā ostas teritorijā, vai viņa mantiniekiem, kuriem likumā noteiktajā kārtībā ir atzītas īpašuma tiesības uz zemi, bet tās nav atjaunotas likumā noteikto ierobežojumu dēļ, ir tiesības zemes reformas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saņemt līdzvērtīgu zemi vai īpašuma kompensācijas sertifikātus.

(6) Zemes lietotājiem, kas zemes reformas laikā ostas teritorijā ieguvuši pastāvīgā lietošanā zemi, nav tiesību saņemt to īpašumā par samaksu. Šajā gadījumā zemes lietotājiem tiek garantētas tiesības slēgt zemes nomas līgumu ar ostas pārvaldi atbilstoši šā likuma prasībām.

(7) Ostas pārvaldei atļauts dot galvojumu vai ieķīlāt par labu trešajai personai tās īpašumā esošo zemi un citu nekustamo īpašumu, kas atrodas ostas teritorijā, bet valdījumā nodoto valsts vai pašvaldības zemi un citu nekustamo īpašumu — tikai pēc saskaņošanas ar finanšu ministru, ja zeme vai cits nekustamais īpašums pieder valstij, vai attiecīgo pašvaldību, ja zeme vai cits nekustamais īpašums pieder pašvaldībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.05.2000., 24.10.2002., 19.06.2003., 22.06.2005. un 03.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

Septītā nodaļa OSTU ATTĪSTĪBAS FONDS

20. pants. Ostu attīstības fonda mērķis un uzdevumi

(1) Ostu attīstības fonda mērķis ir pārvaldīt finanšu līdzekļus, lai nodrošinātu valsts intereses ostu attīstībā un celtu Latvijas ostu prestižu.

(2) Ostu attīstības fonda uzdevumi ir šādi:

- 1) ostu kopējo projektu realizācija;
- 2) valsts īpašuma uzturēšana mazajās ostās;
- 3) ostu popularizēšana un reklāma;
- 4) Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes darbības nodrošināšana.

(11.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2003., 30.10.2003. un 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

21.pants. Ostu attīstības fonda finanšu līdzekļu avoti

Ostu attīstības fonda finanšu līdzekļus veido ostu pārvalžu iemaksas un juridisko un fizisko personu ziedojumi.
(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

22.pants. Ostu attīstības fonda finanšu līdzekļu izlietojums

Ostu attīstības fonda nolikumu apstiprina Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome. Fonda turētāja un rīkotāja ir Latvijas Jūras administrācija. Lēmumus par fondā iemaksājamo līdzekļu apjomu un to izlietojumu pieņem Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome.

(01.12.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

Astotā nodaļa PAPILDU NOSACĪJUMI MAZAJĀM OSTĀM

(Nodaļa 24.03.1997. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.04.1997.)

23. pants. Mazās ostas jēdziens

Mazā osta ir noteikta ierobežota sauszemes teritorijas daļa, ieskaitot mākslīgi izveidotos uzbērumus, un iekšējo ūdeņu daļa, ieskaitot iekšējos un ārējos reidus un ostas pieejā esošos kuģuceļus, kas iekārtoti kuģu apkalpošanai, un tās darbības pamatvirzieni ir zvejniecība, zivju pārstrāde, tūrisms, ekoloģiski tīru kravu eksports un imports.

24. pants. Zemes nomas līgumu īpatnības

(1) Ostās esošo ēku un būvju īpašniekiem to darbības nodrošināšanai tiek garantētas zemes nomas tiesības, ievērojot starp ostas pārvaldi un ēku un būvju īpašniekiem noslēgtā zemes nomas līguma nosacījumus.

(2) Nomas maksa par zemi, ko aizņem ēkas un būves, kuras tiek iznomātas tikai zvejniecības un zivju apstrādes procesa nodrošināšanai, kā arī par zemi, kas nepieciešama šo ēku un būvju uzturēšanai, nedrīkst pārsniegt piecus procentus no zemes kadastrālās vērtības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

25.pants. Ostu noteikumu saskaņošana

(Izslēgts ar 22.06.2005. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

26.pants. Ostas pārvaldes sastāvs

Šajā nodaļā minēto ostu valdi izveido attiecīgās pašvaldības dome ne vairāk kā 10 locekļu sastāvā, iekļaujot tajā valdes priekšsēdētāju — pašvaldības amatpersonu, pa vienai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Zemkopības ministrijas un Satiksmes ministrijas amatpersonai, kuru norīko attiecīgais ministrs, kā arī vienādās proporcijās pašvaldības deputātus un ostā funkcionējošo komercsabiedrību pārstāvjus.

(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

27.pants. Maksas

Ostās, kurās piestātnes pieder ne tikai valstij vai pašvaldībai, pēc ostas pārvaldes un piestātnes īpašnieka savstarpējas vienošanās līdzekļi, kas iegūti no tonnāžas maksas, tiek pārskaitīti piestātnes uzturēšanai un atjaunošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2000.)

Pārejas noteikumi

1. Kuģu piestātnes, ēkas un būves, pazemes un virszemes komunikācijas, kas šā likuma spēkā stāšanās brīdī ir valsts vai pašvaldības juridisko personu valdījumā, paliek to valdījumā uz laiku līdz 30 gadiem. Ostas pārvaldei sešu mēnešu laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas jānoslēdz ar šiem uzņēmumiem zemes nomas līgumi par šo objektu ekspluatāciju šā likuma 4. pantā noteiktajā kārtībā.

2. Līgumi par citām juridiskajām un fiziskajām personām piederošo ēku un būvju izmantošanu paliek spēkā tik ilgi, līdz par labu ostas pārvaldei saskaņā ar šā likuma 4. pantu tiek nodibināts tāds servitūts, kas attiecas uz šo līgumu. Līdz ar šāda servitūta nodibināšanu līgumi zaudē spēku, un tie pēc tam slēdzami no jauna ar ostas pārvaldi.

3. Līdz 1996. gada 31. decembrim ar līgumu vai piespiedu kārtā nodibinātais servitūts uzskatāms par spēkā esošu ar dienu, kad attiecīgais līgums notariāli apstiprināts vai stājies spēkā rīkojums par servitūta nodibināšanu. Attiecīgais servitūts ierakstāms zemesgrāmatā līdz 1997. gada 31. decembrim. Ja servitūts šajā termiņā nav ierakstīts zemesgrāmatā, tas automātiski tiek atcelts.

4. Pašvaldības izveido ostu pārvaldes saskaņā ar šo likumu līdz 1994. gada 1. augustam.

5. Ostu zemi, akvatoriju, piestātnes un kopējās hidrotehniskās būves Satiksmes ministrija un pašvaldības līdz 1994. gada 1. oktobrim nodod ostu pārvaldēm. Ostu pārvaldēm ir tiesības slēgt nomas līgumus par tām valdījumā nodoto zemi arī pirms īpašuma tiesību nostiprināšanas zemesgrāmatā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997. likumu, kas stājas spēkā 24.04.1997.)

6. *(Izslēgts ar 22.03.2001. likumu, kas stājas spēkā 20.04.2001.)*

7. Ministru kabinets līdz 2002.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 7.panta otrās daļas 6.punktā minētos noteikumus.
(22.03.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.04.2001.)

8. Grozījumi 17.panta ceturtajā daļā attiecībā uz kuģa arestu stājas spēkā vienlaicīgi ar Saeimas pieņemto Jūras kodeksu.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.11.2002.)

9. 18.panta otrā daļa stājas spēkā vienlaicīgi ar attiecīgiem grozījumiem likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli".

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.11.2002.)

10.Līdz šā likuma 6.panta pirmajā daļā minēto pašvaldības saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2006.gada 1.janvārim ir spēkā satiksmes ministra apstiprinātie ostas noteikumi.

(22.06.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

Likums Saeima pieņemts 1994. gada 22. jūnija.

Valsts prezidents G.ULMANIS

Rīgā 1994. gada 12. jūlijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"